MAATALOUS

Hankalat eläimet on karsittava heti, vaikka muut ominaisuudet olisivat kuinka hyvät. **LEO JA SUOMA JUNTUNEN, SUOMUSSALMI**

PEKKA FALI

Palkinnot ovat merkki siitä, että asioita on tehty oikein, Leo ja Suoma Juntunen tuumivat.

Työ on minulla lähellä harrastusta, Leo Juntunen sanoo.

Päivän vanha Jassi viihtyy emänsä Assin turvissa.

Sijainnissa on omat haittansa

Leo ja **Suoma Juntusen** tila sijaitsee Suomussalmen Ruhtinansalmella. Matkaa Kajaaniin on 160 ja Ouluun 260 kilometriä. Venäjän raja on aika lähellä.

Täällä on tilaa ja puhdasta luontoa, mutta on sijainnilla haittansakin.

”Suoraa sonnikauppaa voisi käydä paljon enemmän, jos etäisyydet eivät olisi näin pitkiä”, Leo Juntunen sanoo. Nyt suorat kaupat jäävät satunnaisiin tapauksiin.

Toinen haitta ovat pedot. Poroja ne ovat tappaneet jo muutaman vuoden niin, ettei teuraaksi ole saatu juuri mitään. Viime vuonna jouduttiin jo ostamaan uusia vasoja, ettei porojen määrä romahtaisi.

Myös pari lehmävasikkaa pedot ovat vieneet. Ehkä vielä suurempi haitta on, että pedot pelottelevat laitumella olevia lehmiä.

Vauhkoontunut lauma on pakko siirtää toiseen paikkaan. Vasta muutaman viikon päästä laitumelle voi viedä uudet lehmät.

Juntuset hymähtävät vaatimuksille lopettaa petovahinkojen korvaaminen.

”Jos ihminen asuu kaupungissa, kerrostalon kolmannessa kerroksessa, niin sitä voi puhua tuollaisiakin. Täällä elämä on toisen näköistä.”

JOUKO RÖNKKÖ

Jalostus on sijoitus tulevaisuuteen

”Täysosumavuosi” toi Juntusille läjän kunniakirjoja ja palkintoja entisten jatkoksi.

SUOMUSSALMI (MT)

”Ei tämä ihan onnenkauppaa ole”, **Leo Juntunen** myöntää jalostustyöstä. Oikeita valintoja on pitänyt tehdä koko ajan. On nähtävä, mikä lehmä periyttää parhaita geenejä ja mikä pitää karsia.

Leo ja **Suoma** Juntusella johdonmukainen jalostustyö on tuottanut hyvää tulosta. Tunnustusta on saatu ennenkin, ja viime vuosi oli oikea ”täysosuma”.

Aberdeen angus -karjasta Juntusilla oli viime vuoden paras sonni. Lehmissä ensimmäinen, toinen, neljäs ja viides sija napsahtivat samaan osoitteeseen.

Voitto karjojen jalostusarvokilpailussa oli selvä. Myös limousin-karjan jalostusarvojen keskiarvo oli Juntusten karjalla paras.

Menestys karjojen ja eläinten välisissä vertailuissa lämmittää tietenkin mieltä. Tärkeintä on, että se kertoo jalostuksen onnistumisesta.

”Asioita on tehty oikein.”

Juntunen pitää jalostustyötä ennen kaikkea mielenkiintoisena. Kannattavaakin se on mutta vaatii pitkäjännitteisyyttä. Tänä vuonna ostettu alkio antaa tuoton ehkä kuuden vuoden kuluttua.

”Tämä on sijoittamista tulevaisuuteen”, Leo Juntunen tiivistää.

Jalostuksessa kiinnitetään eniten huomiota luonteeseen. Hankalat eläimet on karsittava heti, vaikka muut ominaisuudet olisivat kuinka hyvät.

Alkioita ja omia sonneja

Lehmien vasikoinnit, sonnien ja alkioiden käyttö ja muut tärkeät tapahtumat on tietenkin kirjattava muistiin, mutta paljon Leo Juntunen muistaa ilman kirjanpitoakin. Hän tunnistaa eläimen yleensä jo kaukaa ja osaa kertoa emon nimen ja sukutaustan.

Keinosiemennystä tilalla käytetään harvoin. Enemmän turvaudutaan alkioiden ostoon.

Omat sonnit ovat ahkeria. Lehmät viedään pieninä laumoina omille laitumilleen ja mukaan pannaan yksi sonni.

”Silloin tietää, kenen jälkeläisiä vasikat ovat.”

Viime kesänä laumoja oli kahdeksassa paikassa.

Laidunkausi alkaa täällä yleensä touko–kesäkuun vaihteessa ja päättyy elo–syyskuun vaihteessa. Kauden lopussa lehmille viedään lisärehua.

Vapaampaa kuin maidontuotanto

Juntusilla on liharotuisia lehmiä noin 70 ja porojakin kolminumeroinen luku. Peltoa vuokramaineen on noin 100 hehtaaria.

Navetta on vuodelta 2007. Sen koko on 22 kertaa 40 metriä. Ruokinta tapahtuu ulkopuolelta pihaton kahdella sivulla oleviin pöytiin.

Lehmät pääsevät jaloittelemaan ulkotarhaan vapaasti ja pitävät siitä.

”Pakkanen ei niitä paljon haittaa. Kova tuuli on ainoa joka rajoittaa ulkoilua”, Leo Juntunen sanoo.

Niin karjan hoito kuin peltotyöt tehdään kahden hengen voimin. Vain lannan levitys on annettu ulkopuolisten tehtäväksi.

”Emolehmät ovat helppoja laitumella. Ne pysyvät laumassa.”

Työtä on silti paljon, mutta se ei ole niin kelloon sidottua kuin maitotilalla. Ero tiedetään kokemuksesta.

Leo Juntunen sanoo lypsäneensä 30 vuotta. Sitten riitti.

Ratkaiseva hetki sattui vuodelle 2006, kun Juntuset vietti vät parin päivän lomaa Sotkamossa. Tuli hälytys, että sähköt oli poikki ja katkos oli rikkonut myös lypsykoneen moottorin.

”Ei siinä auttanut kuin lähteä korjaustöihin. Yön tein hommia ja aamulla lypsykone toimi taas”, Leo Juntunen muistelee. Siinä syntyi myös päätös muutoksesta. Uusi pihattonavetta valmistui vuonna 2007. Vuoden kuluessa lypsylehmät saivat lähteä, ja emolehmät tulivat tilalle.

JOUKO RÖNKKÖ

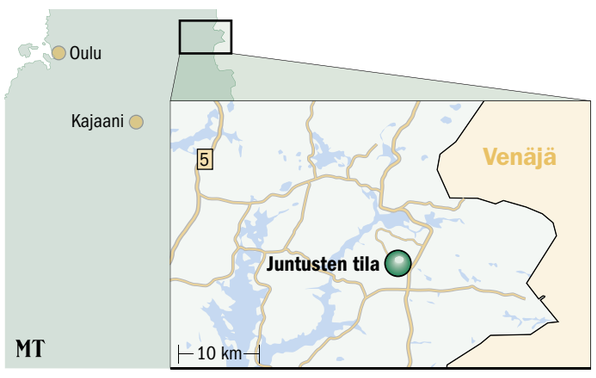

Juntusten karja on luonteeltaan rauhallista ja helppoa käsitellä. Jalostuksen tulosta sekin.

FAKTAT

Faban jalostusarvokilpailun parhaat

Lehmien jalostusarvokilpailu
Hereford: 1. SPH MH-Daisy, kokonaisjalostusarvo 35 R, omistaja Louise Fromond / Sällvik Gård, Raasepori
Charolais: 1. Karppilan Conda, 30 R, Hannu Karppila, Kangasala
Aberdeen angus: 1. Kesti Viima, 37 R, Suoma ja Leo Juntunen, Suomussalmi
Limousin: 1. Syrjämäen Aurora, 37 R, Mari ja Pasi Saarijärvi, Alavus
Simmental: 1. Cellerina av Stegatorp , 36 R, Jaakko Tapio, Ilmajoki
Highland cattle: 1. Ypäjä, 25 R, Kirsi ja Arto Huhtala, Jalasjärvi

Karjojen jalostusarvokilpailu
Hereford, alle 24 lehmää: 1. Louise Fromond / Sällvik Gård, Raasepori, jalostusarvojen keskiarvo 21,5
Yli 24 lehmää: 1. Antti Veräväinen, Akaa, 14,2
Charolais: alle 26 lehmää: 1. Kari Enkola, Petäjävesi, 15,6
Yli 26 lehmää: 1. Heta ja Reijo Östergård, Siikainen, 13,3
Aberdeen angus, alle 23 lehmää: 1. Kirsti Kinnunen, Outokumpu, 9,2
Yli 23 lehmää: 1. Suoma ja Leo Juntunen, Suomussalmi, 15,6
Limousin, alle 24 lehmää: 1. Suoma ja Leo Juntunen, Suomussalmi, 17,3
Yli 24 lehmää: 1. Paddaisten Kartano, Sauvo, 16,6
Simmental, alle 20 lehmää: 1. Terhi ja Kimmo Witikkala, Kokemäki, 14,5
Yli 20 lehmää: 1. Marko Heiskanen, Vieremä, 9,3
Highland cattle, alle 15 lehmää: 1. Risto Holopainen, Leppävirta, 8,2
Yli 15 lehmää: 1. Alpo Kreivi, Ylitornio, 5,3

Sonnien jalostusarvokilpailu
Hereford: 1. Teristen Hanno, kokonaisjalostusarvo 45 R, kasvattaja Antti Veräväinen, Akaa
Charolais: 1. Takalon Fergu, 49 R, Heikki Huttula, Kiiminki
Aberdeen angus: 1. Kestin Hohto, 43, Suoma ja Leo Juntunen, Suomussalmi
Limousin: 1. Saarijärven Utah, 38 R, Mari ja Pasi Saarijärvi, Alavus
Simmental: 1. Pulkkalan Hoppu, 32, Marko Heiskanen, Vieremä
Highland cattle: 1. Hunni of Lakeus, 28, Kirsi ja Arto Huhtala, Jalasjärvi
Lähde: Faba

Maatilan vakuutukset ja metsärahojen sijoitukset. Kuka hoitaa homman?

Tapiola palvelee maatilayrittäjää kaikenkattavasti. Me järjestämme yrittäjän henkilöturvan sekä omaisuuden ja liiketoiminnan turvan ja riskikartoitukset. Ja yhtä lailla hoidamme rahoitukset, säästöt ja sijoitukset. Muun muassa. Kysy lisää edustajaltasi tai katso tapiola.fi/maatalous

Palveluntarjoajat: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola, Tapiola Pankki Oy, Tapiola Varainhoito Oy

Tarkemmin ajatellen.

TAPIOLA